

Passato prossimo

Jak se tvoří?

Pomocné sloveso AVERE/ESSERE	Minulé příčestí (participio passato) významového slovesa	
ho	parl - ATO	parl - ARE
ho	vend - UTO	vend - ERE
sono	part - ITO	part - IRE

- přibírá-li sloveso v pass. pross. pomocné sloveso ESSERE, dochází ke shodě v rodě a čísle s participiem:

sg.			pl.		
io	sono partito/a	odjel/a jsem	noi	siamo partiti/partite	odjeli/y jsme
tu	sei partito/a	odjel/a jsi	voi	siete partiti/partite	odjeli/y jste
lui/lei	è partito/partita	odjel/a	loro	sono partiti/partite	odjeli/y

- je-li předmět transitivního slovesa vyjádřen zájmenem, dochází ke shodě:

- a) nepovinně se zájmeny: mi, ti, ci, vi:

Ti ho cercato/a. – *Našel jsem tě.*

Vi ho cercati/e. – *Našel jsem vás.*

- b) povinně se zájmeny lo, la, li, le:

L'ho cercato (lo ho cercato). – *Našel jsem ho.*

L'ho cercata (la ho cercata). – *Našel jsem ji.*

Li ho cercati. – *Našel jsem je (muže).*

Le ho cercate. – *Našel jsem je (ženy).*

Co vyjadřuje?

- vyjadřuje ukončený čas minulý, který má ale nějaký vztah k přítomnosti: důsledky děje ukončeného v minulosti trvají do přítomnosti:
 - “è andato via poco fa” (*odešel před chvílí*)

- “l’unificazione italiana è avvenuta nel secolo scorso” (*k sjednocení Itálie došlo v minulém století*)

Jak vybrat správné pomocné sloveso?

1. pomocné sloveso **AVERE** přibírají v pass. pross.:
 - a) slovesa **transitivní** (předmětná: mají předmět): *chiamare* (volat někoho), *mangiare* (jíst něco), *dire* (říct něco někomu), ...
 - b) některá **intransitivní** (bezpředmětná: nemají předmět): *dormire* (spát), *ridere* (smát se), *piangere* (plakat), *cominciare* (začít), *lavorare* (pracovat), ...
2. pomocné sloveso **ESSERE** přibírají v pass. pross.:
 - a) slovesa **intransitivní** (bezpředmětná): *essere*, *morire*, *nascere*, *piacere*, *servire*, *diventare*, ...
 - b) slovesa **pohybu**: *andare*, *venire*, *partire*, *uscire*, *ritornare*, ...
 - c) slovesa **vyjadřující stav**: *stare*, *rimanere*, *restare*, ...
 - d) **zvratná** slovesa: *alzarsi*, *svegliarsi*, *lavarsi*, ...
3. pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** podle kontextu přibírají slovesa jako např.:

scendere – vystoupit, sejít; *passare* – strávit, uplynout

 - a) může mít předmět: **ho** *sceso le scale* (sejít schody); **abbiamo** *passato un mese in montagna* (strávili jsme měsíc na horách)
 - b) nemusí mít předmět: **sono** *sceso dal treno* (vystoupit z vlaku); **sono** *passata da te* (stavila jsem se u tebe)
4. pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** podle kontextu přibírají pomocná slovesa POTERE, VOLERE, DOVERE:
 - a) pomocné sloveso **AVERE** mají v pass. pross., stojí-li samostatně: *ho potuto* – nemohl jsem, *non l’abbiamo voluto* – nechtěli jsme to
 - b) pomocné sloveso **ESSERE** nebo **AVERE** přibírají pomocná slovesa POTERE, VOLERE, DOVERE podle významového slovesa, které stojí za nimi:

Ho potuto telefonare. – Mohl jsem telefonovat.

Siamo dovuti partire. – Museli jsme odjet. (*Pozor na shodu!*)